

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popodne, izvemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2., do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3., večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafjeva ulica 8. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. st. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštнем Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NA POTU K DIKTATURI

Državni zbor bo kljub delazmožnosti razpuščen — Hitler hoče še vedno posnemati Mussolinija — Papen pri Hindenburgu

Berlin, 30. avgusta. Danes popoldne se sestane novo izvoljeni državni zbor k svoji prvi seji. V vsej javnosti vlada največje zanimanje, kako se bo razvijala prva seja. Predsedovala ji bo kot najstarejši član državnega zabora komunistična poslanka Klara Zetkinova, proti kateri so napovedali narodni socialisti in nemški nacionalci najhujše demonstracije. Zdi pa se, da se je položaj v zadnjih 24 urah tako zelo izpremenil, da so narodni socialisti docela okrenili svojo taktiko in ni izključeno, da bo prva seja državnega zabora potekla povsem mirno.

Ze včeraj so se zbrali v Berlinu vsi novo izvoljeni poslanci. Vodstvo strank so imela včeraj svoje seje, na katerih so se dogovorili glede nadaljnje taktike. Med drugimi je prispet v Berlin tudi Hitler. Pozno zvečer je imel Hitler razgovor z državnim kancelarjem Papenom in obrambnim ministrom Schleicherjem. O tem sestanku je bil izdan kratek službeni komunikat, ki naglaša, da so bili razgovori povsem zasebne narave in da se stališče vlade v ničemer ni izpremenilo. Iz dobro poučenih krogov pa se izvede, da je Papen pri tej priliki stavil Hitlerju vprašanja, ali misli narodno socialistična stranka sedaj, ko je vlada objavila svoj program in ki se, kakor poudarjajo vsi listi, popolnoma sklada z glavnimi smernicami programa narodnih socialistov, izpremeniti svoje stališče napram vladi. Hitler je na to vprašanje odgovoril, da narodni socialisti slej ko prej odklanjajo vsako sodelovanje v Papenovi vladi in vztrajajo pri svoji prvotni zahtevi, da se jim izroči vsa oblast.

Ker je povsem tem popolnoma jasno, da Papenova vlada ne more računati na podporo niti ene politične skupine, računajo v političnih krogih, da je razpust državnega zabora neizogiven ne glede na to, kako se bodo razvijali dogodi v državnem zboru samega kljub vsem poskusom centra in narodnih socialistov, da bi se pokazala delazmožnost državnega zabora.

Na snočnjem sestanku med Hitlerjem in Brüningom je bilo dogovorjeno, da niti eni niti drugi ne bodo ovirali dela državnega zabora ter da bodo že na današnji seji izvolili predsedstvo. Ker razpolagajo narodni socialisti skupno s centrom z dovoljno večino, je to dokaj verjetno. S tem bi pokazali, da je državni zbor delazmožen. Tako pa je izvoliti predsedstvo bi se državni zbor zaradi katoliškega praznika odgodil do 6. septembra. Med tem bi se novoizvoljeno predsedstvo državnega zabora predstavilo predsedniku republike in mu dokazalo, da je v državnem zboru zasigurana zanesljiva večina. Na ta način nameravajo narodni socialisti in centrum preprečiti razpust državnega zabora z motivacijo njegove nesposobnosti. To sicer razpusta samega ne bo preprečilo, pač pa spravilo vlado v težaven položaj.

Prav tako nameravajo narodni socialisti in centrum presenetiti vlado v pruskom deželnem zboru. Pruski deželní zbor se sestane danes dopoldne ob 11. Po dogovoru med narodnimi socialisti in centrom bodo že na današnji seji izvolili predsedstvo in obenem novega pruskega ministrskega predsednika. Za to mesto je določen bivši lipniški župan dr. Gördeler.

Na snočnjem konferenci narodno socialističnih poslancev je dal Hitler svojim poslancem nalog, naj pridejo na sejo v narodno socialističnih uniformah, vendar pa naj se vzdrže kolikor mogoče mirno kljub predsedovanju Klare Zetkin, da tako že na prvi seji omogočijo izvolitev predsedstva.

Nemški nacionalci so sklenili, da se tako dolgo ne bodo udeleževali zasedanja državnega zabora, dokler bo vodila predsedstvo komunistična poslanka Klara Zetkin. Vsekakor pa bodo omogočili konstituiranje državnega zabora.

Brüning in Hindenburg

Berlin, 30. avgusta. AA. Bivši državni kancelar dr. Brüning odgovarja na poročilo, ki ga je objavila »Deutsche Allgemeine Zeitung«, če da sestavlja koalicijsko vlado z Jasio ostjo proti predsedniku države. List očita dr. Brüningu, da je v neki družbi izjavil: » Sedaj pojdem jaz, kmalu pa se bom vrnil in tedaj bom Hindenburga pozval, naj gre on! Dr. Brüning zanika to poročilo in pravi, da bi takia njegova izjava nasprotovala njegovemu prepričanju. V kolikor je v

zadnjem času vodil politična pogajanja, so ta merila le na to, da omogočijo Nemčiji novo ustavno politično življenje.

Novi nemiri

Pariz, 30. avgusta. AA. Iz Berlina poča, da je po raznih krajih ponovno prišlo do kravilj nerodov, ki so jih v večini primerov izvzeli Hitlerjevi. Tako je na Meklenburgskem prišlo do resnih spopadov med Hitlerjevo in republikanci. Ranjeni je več oseb, med njimi tudi eden voditelj hitlerjevih napadnih čet.

Posvet pri Hindenburgu

Berlin, 30. avgusta. AA. Wolfbureau poča, da so senci državni kancelar von Papen, obrambni minister von Schleicher in notranji minister von Gayl odpotovali v Neudeck v vzhodni Pruski k državnemu predsedniku Hindenburgu.

Pariz, 30. avgusta. AA. Havas poroča iz Berlina, da bo državni kancelar von Papen po priliki že na tenedelj ali pa prihodnji

teden razpustil državni zbor. Politični krog so minenja, da bo Hindenburg pristal na Papenov predlog.

»Allgemeine Deutsche Zeitung«, glasilo nemške nacionalne stranke in težke industrije, pozdravlja Papena, ki da je nastopil z energijo pravega vojaščaka in ki je po lausanskom uspehu začel delovati v notranji politiki pa navodilnih predsednika Hindenburga.

Berlinsko glasilo centrums »Germania« pa je mnenja, da bo Papen z razpustom parlamenta brez dvoma kršil ustavo. Centrum pa bo vztrajal pri svoji dosedanjih politiki in bo zahteval razvoj notranjih dogodkov v skladu z ustavo. Tudi revizija ustave naj se opravi točno po določbah sedanjih ustav.

»Berliner Tageblatt« je takisto minenja, da se bo Papen vrnil iz Neudecka s razpisitvenim ukazom. Podobno sodi o sedanjem političnem položaju liberalni list »Berliner Courier«. Tudi po mnemenu tega lista bo Papen ostal na oblasti.

Priprave za diktaturo v Bolgariji?

Nasprotniki zemljoradnikov groze s proglašitvijo diktature, če se zemljoradniki polaste oblasti — Vprašanje rekonstrukcije vlade

Sofija, 30. avgusta. AA. Včerajšnja »Pobeda«, ki jo ureja Asen Stambolijski, sin pokojnega zemljoradniškega voditelja, piše, da je neki znani bolgarski politik izjavil predstavniku tegega lista, da so se v teku tega meseca v posameznih hišah Sofije vršili številni tajni sestanki, na katerih se je sklepalo o uvedbi diktature, kakor hitro bi meščanstvo še enkrat dovolilo zemljoradnikom, da realizirajo svoje načrte. Sklepalo se je v tem, da morajo biti bivši vojevni v pripravljenosti. Na teh sestankih se je napovedovalo, da bo vladu narodnega bloka vržena najkasneje čez mesec dni, nakar bo vzpostavljena diktatura.

Sofija, 30. avgusta. AA. Vprašanje rekonstrukcije vlade je še zmerom odprt, ker ministrski predsednik

Mušanov ne želi rekonstrukcije, ki bi utegnila oblasti večino v narodnem sobranju. Zato je Mušanov sklenil, da naj prej počaka, da zemljoradniki sami preteresejo vranje o izmeni svih ministrstev v tem. Toda kakor stoji, so stvari, b... tem vprašanju v doblednem času težko prišlo do sporazuma med zemljoradniki, pri katerih sta se izoblikovali dve fronti: Gičev, Vergili Dimov, pa Georgije Jordanov in Nikola Zaharijev. Po neki izjavni ministrskega predsednika je minister Jordanov sklenil, da ostavke ne poda in da svojega mesta ne prepusti Dimovu. Po vsem tem se bo vprašanje rekonstrukcije najbrž še zmiorom odlagalo, razen če morda ne pride do kakšnih nepričakovanih dogodkov.

Zemljoradniki zahtevajo amnestijo

Povratek Atanasova in Stojanova v Sofijo. — Priprave za svečan sprejem

Sofija, 30. avgusta. AA. List »Sofija« prima naslednjo vest: Neka dobro počne na oseba iz zemljoradniške zvezze nam je sporočila, da sta Nedeljko Atanasov in Hristo Stojanov odločno sklenila, da se za vsako ceno vrneta v Bolgarijo, ker se hočeta udeležiti kongresa zemljoradniških zvez, ki se bo postal 21. novembra t. l. Da dan svojega povratka sta določila 28. oktober, ko se pristeče zasedanje narodnega saborjanja. Med zemljoradniku se vrši obširna akcija za organiziranje njunega povratka. Agitatorji bodo obiskali vse organizacije v državi ter jih pozvali, naj na določeni dan poslje število delegatov na me-

jod, da bi svečano pričakali obo zemljoradniških voditelja. Vsa ta tisočglava množica bo z meje pes korakala do prestolnice, in če dotele ne bo še razglasena amnestija, bo sta Nedeljko Atanasov in Hristo Stojanov odšla in ječo, da sprejmeta svojo kazen v nadi, da je njiju amnestija samo še vprašanje nekaj dni. Toda če bo v resnicu prišlo do vsega tega, ni izključeno, da bo ta množica, ki jo tvorijo delegati vseh organizacij v državi, smatrala, da je ona predstavnik sprošnje narodne volje, ter se bo proglašila za kongres, ki bo pred centralnimi sofijskimi ječami izglasoval resolucijo, da se obo voditelja brez odloga amnestirata.

Huda obsodba italijanskega fašizma na amsterdamskem kongresu

Na kongresu proti imperijalistični vojni je bil označen italijanski fašizem za največjega sovražnika miru. — Manifestacije v Moskvi

Amsterdam, 30. avgusta. Na današnji seji kongresa proti imperijalistični vojni je prišlo do zanimivega dogodka. V dvorano so pripeljali zakrinkanega italijanskega mornarja, ki je stopil na govorniški oder in držal planeteč govor proti italijanskemu fašizmu. Dvorana je kar grmela od pritrjevanja govorniku, ki je v priprostih besedah orisal nevernost, ki grozi svetovnemu miru od italijanskega fašizma, ki vodi vse skozi imperijalistično politiko, naperjeno proti vsem sosedom Italije. Ko je končal svoj govor, so priredili priporočemu mornarju dolgotrajne ovacije, nakar je zakrinkan, kakor je bil, zoper zapustil dvorano, da bi ga nihče ne

sposnal, ker je gotovo, da ga bodo skušali fašistični agenti preganjati.

Moskva, 30. avgusta. Ker je holandska vlada odloknila vizum sovjetski delegaciji, ki se je hotela udeležiti protivnega kongresa v Amsterdamu, so bile včeraj prirejene v Moskvi velike manifestacije za mir. Pri manifestacijah je sodelovalo nad 150.000 ljudi.

INOZEMSKA BORZA.

Curih, 30. avgusta. Pariz 20.23, London 17.99, New York 516. Bruselj 71.50, Milan 26.45, Madrid 41.50. Amsterdam 207.60, Berlin 122.60. Sofija 3.74, Praga 15.25, Varšava 57.60, Bukarešta 3.05.

Karl Habsburški izgnan iz Španije

Oblasti so ugotovile, da sicer ni sodeloval pri zadnjem uporu, da pa se je pregrešil, ker ima na avtomobilu še vedno kraljevski grb

Pariz, 30. avgusta. AA. Havas poroča iz Madrida, da so španske oblasti s preiskavo ugotovile, da se nadvojvoda Karol Habsburg Bourbonski, ki se zdaj nahaja v zapori v Barceloni, ni udeležil zadnjega upora in da zaradi tega ne more biti obtožen za dejanje poizkušenega preobrazila. Policia pa je nadvojvoda obsojila na denarno kazenski pezet, ker je na svojem avtomobilu

imel stari državni grb. Nadvojvodu je stavljhen rok 24 ur, da plača do gobo. Razen tega bo nadvojvoda izgnan iz Španije, kakor hitro se ugotovi, da je avstrijski državljana. Sicer pa živi Karol Habsburg Bourbonski v ječi povsem mirno življenje ter se zadovoljuje z arrestantsko hrano, ne da bi bil zaprosil, naj bi mu hrano nosili iz mesta.

Izpred malega senata

Ljubljana, 30. avgusta. Mali senat, ki so ga tvorili s. o. s. dr. Kralj, dr. Kobal in Jerman, je danes obravnaval z več zanimivimi zadevami.

Kot prvi se je zagovarjal Golmajer Albert, čevljar iz Bohinjske Bele, ki mu je obtožnica očitala, da je v vlaku med vožnjami v Boh. Bistrico do Bledu odrezal jermen pri oknu.

To dejanje, da je storil iz maščevalnosti, ker ga sprevodniki niso postigli v turistovski vlak, ker se je ta že pomikal, ko je hotel obtoženi vstopiti. Golmajer je moral čakati na brzovlak in je v jezi, ker je moral plačati 20 Din več, enostavno odrezal jermen pod oknom v brzovlaku. Obtoženi je dejanje priznal, zagovarjal pa se je s pisanostjo, cesar, mu pa sodišče ni verjelo, češ da je neverjetno, da bi se nekdo samo zaradi tega peljal sam v Bohinjsko Bistro, da bi se napravil varovati in je kaznovalo čevljarja na 3 mesece strogega zapora. Obtoženec je zaradi običele dela prosil, da se mu kazenski odločili, čeprav je bilo mnenje, da je treba javne naprave varovati in je kaznovalo čevljarja na 3 mesece odstopenega zapora.

Prav zanimiva je bila razprava proti štirim kmetom, ki so na pravimenitnu kupino v Ljubljani na sejmu kupovali žrebete.

Lani v maju je prignal na sejem v Ljubljano posnetnik in čevljar Miklak Franc s Panc dve žrebeti. Kmalu je našel kupca v osebi Petra Kunštaja, 32letnega samskega delavca v Prošenici. Dogovorila sta se za ceno 2000 Din in je Kunštaj takoj izročil za aranžirano 100 Din, ostanek pa je obljubil, da bo plačal v gostilni pri »Figovcu«. Zvabil je Miklakarja v bližnjo gostilno na likov, medtem sta dva Kunštajeva »sotrudnika« skrivali odznačitev žrebetov. Miklakar je bil nemalo presenečen, ko je opazil, da sta mu žrebeti izginili; na Kunštajjevem prigovaranju je pa odsel k »Figovcu«. Kunštaj se je prav po francosku poslovil v pustil Miklakarju le staro ničvredno kobilje, vredno komaj 150 Din. Miklakar je zadevo priviljal orožnikom, ki so res iztaknili obo konjička pri Kunštajju in ju vrnili Miklakarju. Kunštaj je zaradi tega kobil tožbo, katero bo na podlagi izpovedi na treh prič, ki so zanj ugodno izpovedale, najbrž dobil. Državno tožilstvo pa vložilo tožbo, da je cene prevysoka. Vranc je v Ljubljani in je pri neki tvrdki naroci uradno štampilko občine Vir, srez kamniški, da bi z isto opremila potrdilo glede višje vrednosti posestva.

Štampilko je tvrdka poslala po pojetju, obtoženka pa je ni mogla dvigniti, ker ni imela denarja. Državno tožilstvo je vložilo tožbo. Obtoženka se je izgovarjala na vse načine in je valila krivdo na svojo venčaljeni so krivdo zanikali, vendar so nekatere priče izpovedale, da je Kunštaj že pred sejmom ponujil Miklakarju za žrebet 1000 Din, kar pa je ta odkrnil, češ da ju bo gnal na sejem. Kunštaj je rekel: »Le ženi, boš že hudiča videl, fest te bomo zrihtali.« Kakor je iz obtoženice razvidno, so obtoženci grožnjo izpolnili. Razprava ob zaključku lista se trajala.

Veliko obrtniško zborovanje

Ljubljana, 30. avgusta.

V nedeljo 4. septembra ob 9. uri se bo v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani veliko obrtniško zborovanje. Na zborovanju se bo razpravljalo o vseh perečih vprašanjih za dobrorod splošnega obrtništva, v sicer:

Lep kmečki praznik

Prva prireditve živalskih fantov in deklet — 4 podanci na prireditvi — Tekma košcev

Litija, 29. avgusta.

Včerajšnja nedelja je bila velik praznik naše zagrebavščine kmetsa. Stoglavina množična je valovala v Črni potok, naselje pri Šmartnem, kjer so člani domačega društva kmečkih fantov in deklet uveljali prostor za zborovanje in zabavo. Od vseh strani so prihajali udeleženci na vozovih, kolesih, avtobusih, motorjih in poš. iz Temeničke doline, Velikega Gabra, Stične, St. Vida, Vač, Sv. Križa — in sicer v večjih skupinah, posamezniki pa so prihajali prav iz vseh delov Slovenije, med njimi tudi odlični predstavniki javnega življenja.

Prireditve se je pričela po prihodu poludanskih vlakov ob 13., izjemno postaneč je imel tudi ljubljanski brzovlak, izpred litijškega kolodvora. Povorko je otvorila kmečka konjenica z državnimi praporji, za njo se je razvrstila močna četa kolesarjev, zelo lep je bil pogled na naša dekleta v narodnih noščah in z jerbiščami na glavah, fantje pa s cekarji ter čedrami v ustih. Izredno mnogo je bilo fantov-koscev, katerim so sledili vozovi s prizori iz kmečkega življenja, sprevod pa so zaključili vozovi, ki so jih zasedli odlični gostje, predstavniki oblasti in organizacij.

Kot zmagovalna armada se je vila povorka ob takih litijških gasilske godbe pod vodstvom kapelnika g. Kelemenčiča, sprejeta navdušeno tako v Litiji, zlasti pa še v Šmartnem, ki je bilo vse v zavastah in številnih slavolokih z napisni, kakor: »Živel kmečki stan!« — »V slogi je moč!« — »Čast delu kmečkemu!« itd. Stik mogočne kmečke armade je bil pri Krznačevih v Črnom potoku, kjer je se pričelo veliko manifestacijsko zborovanje.

Z lepo pozdravno besedo ga je otvoril g. Breznikar Tone, predsednik Društva kmečkih fantov in deklet, v katerem je včlanjen kmečki naraščaj iz Šmartna in Litije, ki je dal društvo tajnika g. Naceta Tičarja ml.

Kot slavnostni govornik je nastopil poslanec našega sreza g. Mravlje, znani organizator zelenega stanu. Poslanec Mravlje je podal zanimivo politično poročilo. Za njim je nastopilo še več govornikov. Nad vse živalino sta bila sprejeti govorovi narodnih poslancev g. Komana iz ljubljanske in g. Prekoršča iz celjske okolice, ki je dosegel naše zborovanje z učiteljem g. Vinkovcem Kovačem, predstavnikom celjske bratske organizacije.

Pozejdonovo kraljestvo v Štefanji vasi

Ob Gruberjevem prekopu pri Štepanškem mostu je nastalo novo kopa lišče

Ljubljana, 30. avgusta.

Slava nemirtnemu Gruberju! Toda ne leta zaradi Barja, ljubljanske megle in regulacije Ljubljance — slava mu, ker ljudi niso menda še nikdar tako blagrovati njegovega prekopa kot ga v letošnjih pasjih dneh.

Naša naravna kopališča so tako lepa, imenita, zdravilna ter idilična, da tega ni še nikdo dovolj nagnal, nismo jih pa tudi še pristeli med naše naravne in naravne zanimivosti in posebnosti. Nikar pa ne mislite, da hočemo o njih govoriti le zaradi velesejama; ta metoda je sicer zelo prizorljiva, da se govorí o marsičem, ko nas svet motri nekoliko pozornesse, toda naših naravnih kopališč ne moremo pristevati med tako vsakdanje stvari.

Vzdolz ob vsem Gruberjevem prekopu letos meščani in ostali kopaleci, ki prihajajo tudi iz Most, periferije, Štepanje vasi itd. blagrujejo letos vročino in sušo, ki jo kmet zadnje čase tako kolne. Toliko prijateljev solnce in vode ter brezplačnih kopališč pri nas še ni bilo. Zlasti pri Štepanškem mostu je potencirano kopališko življenje, da lahko govorimo o mednarodnem kopališču, o kopaliških kostumih, kopaliških prireditvah in zlasti ne smemo pozabiti kopališke nadleplice.

Kaj takšnega bi res marsikdo ne prisidel Štepanji vasi. Sicer jo poznamo kot edino najprijihajljivejši izletniški točki, ki se vse vrste v krogu Ljubljane: Štepanja vas je slovita po izvrstnih »prigrizkih« in »požiralih«. Njega dini so se mesčani v njej kopali v cvičku, no, to je pa res nova moda, da se zdaj kopljajo v Gruberjevem prekopu.

In ta moda je kar mogočna. Ob sloviti Brdjevi gostoljubni hiši, ki je podobna letoviškemu hotelu, se je prostrana njiva spremenila v plažo. Kopalec so pomandrali lucerno, da bi je bolj ne mogli hunki kogni. Mnogi se solntčno tako deleč na njivi, da napravijo že lep sprehod, če hočojo priti do vode. Glavno pa ni tudi tu voda, nego kopališko življenje same na sebi. Dame sicer ne morejo mnogo promenirati, ker so tla najidealnejše strnišče. Noge se zatikajo in zapletajo, da kaj kmalu izgubiš copate. Brez kopaliških čevljčkov si pa ne moreš misilit dame na kopališču, zlasti tu ne, ker nimajo v Štepanji vasi pedikera. A nežna koža mnogo prenese, dame se solntčno na najhujšem strnišču.

Kopalec pa cenijo tudi vodo, ki je v prekopu zdaj tako topla kot že še ni bila zlepa. Upadla je pa tudi tako, da si v njo upaja vsi. Zato je zlasti ob nedeljah takšna gneča, da bi ne mogla med kopalec utoniti nititi šivanka. Včasih vodo kar zajezo. Hujšne gneče nedvomno ni niti v sveti reki Gangesu. Lahko rečemo, da to kopališči konkurira celo »Spiric«, ki je ne more prekosi naše kopališče.

O športnih igriščih še sicer ne moremo govoriti, a kopalec lahko goje do mile vojlo lahko atletiko, saj je v bližini dovolj visokih vrhov, pa tudi grmovje zadošča za plezanje in drage namene. Izpolnjeni so severa da še vse drugi pogoji, da se je kopališko življenje tu tako srejno raznahnilo. Sem ne prihaja niti mnogo sladoledarjev, da človek akko nemoteno uživa kopališke radosti.

Zborovalce je pozdravil med drugim tudi predsednik Zveze društva kmečkih fantov in deklet g. Kronovšek, ban g. dr. Marušič, ki je bil službeno zadružen, pa je postal pozdravno pismo.

Mogočen odimek je izval govor bivšega narodnega poslancev in popularnega duhovnika gospoda Barleta, šentjakobskega župnika iz Ljubljane, ki je oznanjal evangelij bratstva in ljubezni. Pouđarjal je, da med našimi ljudmi ne sme biti več prostora za staro politiko in staro sovraťo. Naša doba zahteva ljudi, ki bodo storili vse za dobrobit domovine in kralja, kateremu je bila poslana na Bled v danostna brzojavka. Zanimivo je, da je moral priljubljeni svečenik g. Barlet na splošno zahteval ljudstvo ponovno stopiti na govorški oder. Odikritošč in poštene besede častitljivega voditelja g. Barleta in drugih govornikov ter spontano navdušenje ljudstva so bili najboljši odgovor vsem, ki so delali proti nedeljski manifestaciji in so odvračali naše kmete od udeležbe. Dejanja so močnejša od slave besede!

Kmečki fantje, nad 40 po številu, ki so prišli na tekmo košcev tudi po več kot 20 km daleč, so odšli na bližnji travnik pod vodstvom dr. Janžeta Novaka, v žiriji pa so bili naši najodličnejši možje in posestniki. Zanimivi predstavnik kmetov je sledil: ljudstvo z velikim zanimanjem. Po vnetem boju, ko je komisija ugotovila hitrost, čistočo red, zaradi itd., so bili udeleženci kategorizirani, izklanjeni je bilo več nagrajencev, prva tri mesta pa so zasedli: I. mesto g. Mandelj s Felič vrha nad Javorjem, ki je prejel banovo nagrado, srebrno uro in verižico. II. mesto Groznik Anton iz Črnega potoka, ki je prejel darilo Kmetijske podružnice, brzoklapnik. III. mesto Groznik Ignac, brat prejšnjega, ki je prejel darilo poslancev Mravljetja, srebrno dozo.

Na idiličnem Krznačevem vrtu se je potem razvila veselica s plesom, petjem in srceščevom. Komaj pred tremi meseci od g. Strana ustavnjeno društvo se je uvedlo z lepo in bogato narodno manifestacijo, ki je poveličala najmočnejši stan naše države — kmetsa. Le složno sodelovanje kmečkega stanu z vsemi ostalimi stavniki bo rodilo uspehe, ki si jih želimo vsliti! In tako je edino prav! Naj živi zeleni stan!

Jejo si pa lahko kaj hitro ugasiti, treba je iti samo na Briceljev gostilniški vrt ter — povleči za ročaj črpalko. Črpalka skrplje od ranega jutra do noči. Ni treba posebej naglašati, da je ta voda brezplačna. Na špici pa morajo kopaleci pititi Ljubljano; nekateri se pri tem drže za nos, kot da pijejo ribje olje.

Propaganda za Štepanjsko kopališče je potrebna že zaradi tega, ker bodo kmalu vvolili »miss Gruberjeve kanalne. Lepotice so tu takšne, da jih mora upoštevati ves kopališki svet; zaradi njih je tudi tako živahn. I množe se čedalje bolj, odkar so napovedane volitve. Kaj takšnega genijalnega Gruberja pa ni mogel predvidevati, da bodo njegov prekop napolnil te taki teorektične suse v svojimi telesni lepotice, ki jih bo vse filmalo podjetje »Svetlost«, da bo njihova slava prodrla v širini sveta.

Nekoliko neprijetno je, k tuj zadovi priponinjati, da je zaradi tako živahnih kopališčnih sezon se Stepanji vasi dozorelo celo zgodaj sadje; nekateri kopalec je izredno skrblo, da bi sadje zaradi tega ne šlo v nit, saj so ga konzumirali z najboljšim tekonom. Zdaj je sadno drevje tako oguljeno, kot da so bili v deželi počrkne kobilice, niti listje ni več na njem. Kopalci, ki cenijo Štepanjsko kopališče samo zaradi tega, bodo pa že še prišli na račun, tu in tam še najdejši piškavo!

Premijera Vermeileve komedije »Moja bošča« bo vesel dogodek in nedvomno velika privlačnost za vse ljubitelje filma že takoj ob otvoritvi sezone.

Šah

— Šahovska simulanka g. Vidmarja ml. pri »Svobodi« na Jesenicah. Šahovski oddel delavske televadne in kulturne zveze »Svobode« na Jesenicah je zelo agilen. V njem zbrani kovinarški delavci iz tečežne železne industrije na Jesenicah inžijo v teji umski igri odpočitka oziroma umskega napora za izenačenje telesnega napora pri delu.

Nedavno so uspešno izvršili svoj prvi Šahovski turnir na prostem na Galešičevem potoku ob Štepanju, pred kakovostenimi dnevi je imel mladi šahist g. Josip Šikiš iz Ljubljane prvo simulanko, v nedeljo 28. t. m. se je pa vrnila že druga simulanka.

Nerodno je, pa tudi žalostno, da se toliko govori o zadevah, ki smo jih imeli že zdavnaj čez globo.

K sreči pa so se prišli s takšnimi stvarmi ne morev več nikogar vznemiriti, ne prizadeti čimberjev, pa tudi tistih ne, ki bi res morali biti prizadeti. No, ker torek ni nihče prizadet, tudi splošni interes!

Šahovska simulanca je samozadredna.

Preko 26. šahistov vseh klubov in tudi neprizadetih s Jezerom. To pot so povabilni mladega simona mojstra g. Vidmarja Milana ml., akademika v Ljubljani, ki se je lastno leta na Šahovski olimpijadi v Pragi dobro plasiral. K simulantki se je priglašeno 25 šahistov vseh klubov in tudi neprizadetih s Jezerom. Javornika in osrednjih krajev. Končni rezultat je bil sledeč: 19. partij je bilo dobivenih, 4 partije je g. Vidmar zgubil, 2 sta bila pa neodločni. Prvi se je videl g. Zumer z Javorjem po 17 potezah, zadnji g. More po 66 potezah. Zmagal je g. Oblik po 28. Perko Venczel po 34, Koročec po 39 in Svetina po 48 potezah. Remizirala sta g. Ročec po 40 in g. Jalen Franjo po 47 potezah. Goep. Vidmar je imel za uvod kratek, vendar zelo ponudno predavanje o Šahovski umetnosti. Poskrabili so pa novo množično poskrabitev Šahovske simulantki, ki je bila vse za uvod zadržana.

Vse to je bilo treba omeniti, ker je ta krasota od dne do dne močnejša in ker prijatelji snage se delajo večje vreme zasidravajo Ljubljanicu. Nič čudnega ne bo, da nadve spomla še bo bila vse nazadci zelo zadovoljni.

Žele si jih še več, ki jih bo Šahovski odsek »Svobode« tudi organiziral. Kmalu stopi v pogajanja tudi s mojstrom g. Vasio Pircem. Zaradi tega se zdaj vabilo vse na te simulantke.

— Občni zbor Jugoslovanske Šahovske zveze. V Veliki Kikindi je imela Jugoslavenska Šahovska zveza v nedeljo popoldne občni zbor, na katerem je bila izvoljena nova uprava. Za predsednika je bil izvoljen bivši minister dr. Zelimir Mazuranić. V glavnem odboru sta med drugimi Vasja Piric in Ladislav Gabrovšek.

— Zaključek Šahovskega turnirja v Veliki Kikindi. Šahovski turnir v Veliki Kikindi je bil včeraj dopoldne zaključen. Prvo nagrado z 1½ točkami je dobit Vasja Tomović iz Beograda, takoj za njim sta bila pa Ladislav Gabrovšek in Mirko Schreiber, ki sta si delila drugo in tretjo mesto z 1½ točkami.

Film ljubezni

in smeha

Ljubljana, 30. avgusta.

Z izvrstno ljubljavno komedijo »Moja bošča« otvorila v četrtek Willy Fritsch in Camilla Horn nova sezono v Elitem kinu Matica. Ljubezen, humor in bogastvo na načrtljivih melodijah preveva ta film od prvega prizora do zadnje slike. Za ljubezen jančita Willy Fritsch in njegova novo v družabnica Camilla Horn, za zabavo in humor Ralph Artur Roberts, znani komik, ki smo se njegovim dovtipom v filmih »Deviški Jakobi« in »Nedolžni Ekehart« smejali do solz. Za melodijnost novih slagerjev pa janči skladatelj Štefan Samek. Glavna vsebina filma pa je ljubezen.

Camilla Horn, ki otvorila v četrtek 1. septembra z Willy Fritschem novo sezono v Elitem kinu Matica z večjebavno komedio »Moja bošča«.

Ljubezen je kriva, da pošle mlad, šarmantan kavalir dole na dopust in z vsem svojim mladostnim elanom zaplove v Amorjevo kraljestvo, ljubezen je kriva, da mlada, dražestna žena kljub svojim zakonskim sponam in dobrim sklepom izgubi svoje srce, preteže, da bo posredovanje veze in je nazadnje v ljubezni srečna. Ljubezen je kriva, da je obmolnil zdrav razum in da je spregovorilo srce. Pa sij ni čuda! Willy Fritsch kot pikanten kavalir, Ralph Artur Roberts kot karikatura zakonskega moža, Camilla Horn kot posebljenost moških sanj in želja, ti trije so pač lahko ustvarili film odlične kakovosti.

Premijera Vermeileve komedije »Moja bošča« bo vesel dogodek in nedvomno velika privlačnost za vse ljubitelje filma že takoj ob otvoritvi sezona.

Zabeljena Ljubljana

Ljubljana, 30. avgusta.

Nerodno je, pa tudi žalostno, da se toliko govori o zadevah, ki smo jih imeli že zdavnaj čez globo. K sreči pa so se takšnimi stvarmi ne morev več nikogar vznemiriti, ne prizadeti čimberjev, pa tudi tistih ne, ki bi res morali biti prizadeti. No, ker torek ni nihče prizadet, tudi splošni interes!

Ljubljana je samozadredna. Pripravljeni so bili vseh poskrabitev Šahovske simulantki, ki je bila vse za uvod zadržana.

To je to, kar je doleč počelo, da se spremeni v Šahovski umetnosti. Poskrabili so pa novo množično poskrabitev Šahovske simulantki, ki je bila vse za uvod zadržana.

Vse to je bilo treba omeniti, ker je ta krasota od dne do dne močnejša in ker prijatelji snage se delajo večje vreme zasidravajo Ljubljanicu. Nič čudnega ne bo, da nadve spomla še bo bila vse nazadci zelo zadovoljni.

Vse to je bilo treba omeniti, ker je ta krasota od dne do dne močnejša in ker prijatelji snage se delajo večje vreme zasidravajo Ljubljanicu. Nič čudnega ne bo, da nadve spomla še bo bila vse nazadci zelo zadovoljni.

bo do zime Ljubljana popolnoma zasuta. Tedaj bodo odpadli vse problemi, ki so v zvezi z regulacijo Ljubljane, higienska pa itak ne pridejo v poletv.

Tobačnim vpokojejem v vednost

Ljubljana, 30. avgusta.

Dnevne vesti

K podražitvi sladkorja. Finančno ministarstvo objavlja: Z zakonom o impremeh in dopolnitvah zakona o državnih troških dne 16. t. m. je bila povisana državna troščina na sladkor v sipi, kockah in grudeh za 1,50 Din, na sladkor v kristalu pa za 1,25 Din pri kg, s tem da nosijo polovino povisane troškarine v znesku 0,75, odnosno 0,60 Din sladkorne tovarne, drugo polovico pa konzument. Sladkor v sipi, kockah in grudeh se sme torej podražiti, ko pride iz sladkornih tovarnih ali njenih skladis in promet, za 0,75, sladkor v kristalu pa za 0,60 Din pri kg. Finančno ministarstvo, oddelek za davke, da je zavedelo, da so prodajalci sladkorja na drobno 15. t. m. podražili sladkor za 0,50 do 2 Din, v nekaterih krajih pa celo za 4 Din pri kg. Ker tako samovoljna podražitev nasprotno dolčbam zakona, kajti sladkor se sme podražiti samo za 0,75, odnosno za 0,60 Din pri kilogramu, sladkor določa tudi zakon, se bo proti brezvestnim trgovcem tudi s samovoljno podražitvijo sladkorja, ki kršijo določbe omenjenega zakona, najstrenje postopalo po zakonu o pobiranju draginje. Dolžnost vseh oblasti, pa tudi državljanov je, da take brezvestne trgovce ovzdijati pristnosti oblasti, da jih bo kaznovana po zakonu o pobiranju draginje.

Veliko javno zborovanje JRKD v Ljubljani se bo vršilo 18. septembra, kakov je bilo prvotno napovedano, mareč več 11. septembra ob 10. dopoldne. Kraj zborovanja bo pravočasno nazzanjen. Na zborovanju bo poročal ljubljani postane, g. minister dr. Albert Kramer. Razen njega bodo govorili še g. Nikola Uzunović, predsednik glavnega odbora JRKD, ministri gg. Ivan Pušič, inž. Laza Radičević, Juraj Demečević in Ivan Mohorič ter še senatorji in narodni poslanec iz raznih krajev naše države. Opozarjam na ta sestank ne le člansko, marceve vso javnost.

Priprave za pravni kongres. Poročali smo že, da bodo imeli naši pravniki letos kongres v Dubrovniku in sicer od 7. do 9. oktobra. V Dubrovniku se je pridno pripravljajo na sprejem pravnikov, ki jih doseg iz vseh krajev države na kongres mnogo. Izvoljen je bil stalni lokalni odbor, ki je sestavlja točno načrt in ga predložil stalnemu kongresnemu odboru v Zagrebu. Stalni kongresni odbor je imel tudi sejo, ki je na njej razpravljala zlasti o sprejem in nastanitvi udeležencev kongresa, ki se jih zbere v Dubrovniku več sto. Udeleženci priredejo po kongresu v skupinah več izletov, da si ogledajo Dalmacijo.

Inozemski novinarji na našem Primorju. Na Jadranu je zadnjé čase na počitnicah več odličnih domačih in inozemskih publicistov. V Dubrovnik se je peljal te dni preko Šuška urednič pariskoga lista *Figaro* Jean Coquet. Prispel je v Dubrovnik, da se seznanil z razmerami v naši državi. V Dalmacijo prispe te dni tudi francoski publicist Andree Pierre. Preko Šuška je potovel te dni v Dalmacijo na počitnice tiskovni ataše rumunskega poslaništva v Beogradu g. Anastasiu.

Razpored razstav na jesenskem ljubljanskem velesejmu od 3. do 12. sept. Pavilon E: Pohištvo, stanovanjski oprema, muzikalije, sodi. Mala obrt. Pavilon F: Pohištvo, Kovinski izdelki. Keramični in tapetniški izdelki. Preproge. Peči. Pavilon G: Kmetijska razstava: Mlekarstvo, sirarstvo, čebelarstvo, med, zelenjadarstvo, vinarstvo, ajaca. Razstava Živilaca. Pavilon H: Pletenine, kožuhovina, kozmetika, farmaceutični in kirurški izdelki. Radio, Bižuterija, jedilni primori. Blago. Perilo. Pavilon J: Alpska razstava. Tujsko-prometna razstava. Športni predmeti. Vozovi. Radio. Stavbni material. Pavilon K: Razstava Domače ognjišče. Pavilon M: Umetnostna razstava. Hladilne naprave. Pavilon N: Razstava fotoamaterjev Jugoslavije. Radio. Pavilon Zbornice za TOI: Razstava obrti.

Razpisane službe cestarjev. Sresko načelnstvo v Kranju razpisuje na progi državne ceste št. 2 med km 681,5 do 688,5 s sedežem v Hrušici mestu državnega cestnega delavca. Prošnje je treba vložiti do 20. septembra pri tehničnem razdelku sreskega načelnstva. Poštevali se bodo le prosilci, ki so že odslužili vojaško službo in ki niso mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Banske uprava pa razpisuje v območju sreskega cestnega odbora Litija dve službeni mesti banovinski cestarjev in sicer eno na banovinski cesti št. 16 Litija-Sava za progo v dolžini 6,345 km in eno na banovinski cesti št. 59 Ljubljana-Sv. Jakob-Litija-Polšnik-Tihaboj, odcep Moravče in Sv. Jakob do državne ceste za odsek od pod klanca pri Veliki Preski-Caplje, skozi vas Brezovo do nowomeške meje v dolžini 7 km. Prošnje je treba vložiti do 15. septembra pri sreskem cestnem odboru v Litiji.

Izletniški vlak Ljubljana - Beograd dne 2. septembra. Direkcija državnih železnic nam sporoča, da bo vozil posebni izletniški vlak Ljubljana-Beograd s popustom dveterjinske vozne cene dne 2. septembra samo, ako se bo prigasio najmanj 400 izletnikov. Vsi izletniki, tudi oni, ki bodo vstopili v posebni izletniški vlak na kakih vmesnih postajah, plačajo znižano vozno ceno iz Ljubljane do Beograda in nazaj. Znižana vozna cena znaša za II. razred Din 267,50, za III. razred pa Din 134. Izletniki, ki bodo prisveli v Ljubljani odnosno židani most z redimi potniškimi vlaki in prestopili v izletniški vlak, imajo pravico do dveterjinskega popusta tudi za vožnjo do teh dveh priključnih postaj oziroma za povratak v prvotno vstopno postajo. Izletniški vlak se bo ustavil na vseh onih postajah, kjer se bo prigasil kak udeleženec, zato naj se izteresenti nujno prijavijo pri društvu *Putnik* oziroma pri tistih postaj!

Našim kadilcem. Monopolska uprava je sklenila izdati za jesenski ljubljanski velesejem od 3. do 12. septembra poslovno vrsto »Vardar« in »Drina« cigaret, ki se bodo produžile poleti vseh naših

špecialitet v sejmski trafiki za obiskovalce velesejma. Omenjene »Vardar« in »Drina« cigarete se bodo prodajale v Skatilicah po 20 kom. po ceni, ki velja za navadne »Vardar« oziroma »Drina« cigarete, na sejnici.

Znanka važna sa velesejem v Bariju. Italijansko poslaništvo v Beogradu nas je naprosilo, naj objavimo, da je italijansko ministrstvo za promet odobrilo 50%-ni popust na železnicah vsem razstavljačem in posnetkom vzhodnega sejma v Bariju. Sejem bo trajal od 6. do 21. septembra. Popust velja od vsake železniške postaje na italijanskem ozemlju. Razen tega bodo obiskovalci tega sejma imeli 25%-ni popust na železnicah cele vrste drugih držav, tako Jugoslavije, Bolgarske, Avstrije, Poljske, Rumunije, Slovence, Turčije, Madžarske itd. Napisled so tudi važnejše italijanske parobrodne in zrakoplovne družbe »obdile obiskovalcem popuste od 20-50%«.

Razstava povrtnine na velesejmu. Načelnstvo tega oddelka je razpola vrijetjem in raznimi drugimi pridelovalcem zelenjave vabilo, da bi razstavili po nekaj komadov od svojih pridelkov. Ker pa niso znani naslovi vseh pridelovalcev, dravške banovine, jih tem potom vabilo, da pošljajo od vseh vrtnih pridelkov ali vsaj od nekaterih po nekoliko na razstavo, obenem pa prosimo, da čimprej prijavijo udeležbo načelstvu zelenjadne razstave na velesejmu v Ljubljani. Odbor bo sprejemal blago dan prej, t. j. 2. septembra in razvrščal. Prostor in razvrščanje na velesejmu sta brezplačna. Razstavljam zapade edino toček za donos, oziroma onim iz oddaljenih krajev za prevoz po železnici.

Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. septembra ponudbe glede dobave 12.000 komadov tirkih žebrijev. Prometno - komercijski oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. septembra ponudbe glede dobave 6200 komadov načutnikov. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. septembra ponudbe glede dobave jekla. Posugi so na vpogled pri obveznih oddelekhi.

Prodaja smrekovega lubja. Direkcija šum kraljevine Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 14. septembra ponudbe glede prodaje smrekovega lubja. Oglaš in pogoj je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

Vreme. Vremenska napovedi pravi, da ni pričakovati nobenih bistvenih izprememb. Včeraj je bilo v vseh krajih naše države lepo, le v Skoplju je nekoliko deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 30, v Zagrebu 29, v Ljubljani in Splitu 28, v Mariboru 26, v Sarajevu 23 stopinj. Davi je kazal barometr v Ljubljani 761,5, temperatura je znašala 15°.

Grozen zločin. Na planini Morine pri Nevesinju so odkrili v nedeljo grozen zločin. Kmetje so našli truplo brez glave, srce je bilo pa iztrganzo iz prsi in je lezalo kraj trupla pri okrvavljeni sekiri. V razmesanjem mrtvja so spoznali 70letnega gozdnega čuvara Gjorgjo Zorana. Orožnik zdaj ješčo morilce.

Tragedija pijačke. V noči od petka na soboto je skonila blizu Virovitice pod vltak 28letna kmetica Milica Trninić iz vasi Petrovac. Vlak jo je razmesaril in bila je takoj mrtva. Trninićeva je bila pijačka in se s svojim priležnikom ne prestavajo pripravila in preteplila.

Drago plačano ljubimkanje. Te dni se je nastanila v nekem dubrovniškem hotelu elegantna gospodična, ki se je vpisala v hotelsko knjigo hot Štefica Božič iz Sarejave. Že drugi dan je pa odpovedala sobo, če da se je seznamila z nekim šoterjem in da bo smela pri tem stanovanju in hrano. Sezmanila je pa se s mnogimi drugimi fanti in možmi, med katerimi je več odvetnikov, študentov, trgovcev in žoperjev. Nasedel je tudi neki naivni češkoslovaški letovičar, ki je prenočil z njo v predmetnem hotelu, pa mu je izzamnila 1000 Din in dragocen rodbinski prstan. Čeh je odšel na policijo in potrožil svojo nesrečo. Čim je podjetno dekle začutilo, da je postajajo tla pod nogami vroča, jo je popnhalo iz Dubrovnika, toda že v Mostarju so ga aretilari.

Drago plačano ljubimkanje. Te dni se je nastanila v nekem dubrovniškem hotelu elegantna gospodična, ki se je vpisala v hotelsko knjigo hot Štefica Božič iz Sarejave. Že drugi dan je pa odpovedala sobo, če da se je seznamila z nekim šoterjem in da bo smela pri tem stanovanju in hrano. Sezmanila je pa se s mnogimi drugimi fanti in možmi, med katerimi je več odvetnikov, študentov, trgovcev in žoperjev. Nasedel je tudi neki naivni češkoslovaški letovičar, ki je prenočil z njo v predmetnem hotelu, pa mu je izzamnila 1000 Din in dragocen rodbinski prstan. Čeh je odšel na policijo in potrožil svojo nesrečo. Čim je podjetno dekle začutilo, da je postajajo tla pod nogami vroča, jo je popnhalo iz Dubrovnika, toda že v Mostarju so ga aretilari.

Iz Ljubljane

Na Kongresnem trgu so že včeraj montirali žaromete, s katerimi bodo razsvetljevali pročelje nunske cerkve ob pričeli predstav na prostem, ki jih vprizore med velesejmerskimi dnem. Kot smo se prepričali lani, je Kongresni trg kot načelstvo za vprizanje predstav na prostem in bi bil načrtnost idealna za to, če bi cestnica ne padača od cerkve.

Regulacija Ljubljanske tako napreduje, da bo načrte že čez teči dan aranžano levo obrežje. Tudi obzidanje obrežja dobro napreduje. Zidari delajo v akordu. Precio delu bo pa se s poglabljajočim struge. Na Kodeljevem so zavrnali že precej sveta z izvoženim materialom. Morajo še zravnati levo obrežje. S tem delom so začeli te dni. Tekočem dvingajo nasipnega materiala in struge so se dobro izognili; iz struge so polodili na brez tir za stavbo železnične — kar pravokotno na emer struge. Strmina je prečinjačka, kot pri žičnih železničnih. Vagonček seveda ne potiskata in struge delavci, ker je prehoda strmina, po dva, nevezana na žično vr, ki se prejiva na vretenu, vedi benzinski motor. Vagonček lezeta zelo počasi in truge, vendar je dviganje na ta način najbrže še najbolj ekonomično.

Program zvratnega filmanja v Ljubljani. V soboto ob 10. dopoldne bo družba »Svetlost« filmla slovensko otvoritev ljubljanskega velesejma, prihod očitnih predstavnikov oblasti in uvodni govor ministra za trgovino g. Ivana Mohoriča. Ponudne ob 16. bo filmla živinska razstava,

razni objekti na velesejmu in zvezda tudi občinstvo, ki bo tam okrog. V nedeljo med 9. in 10. uro bo filmla maša na Kongresnem trgu, ob 11. dopoldne na velesejmu revija narodnih način sicer ob vhodu na velesejem. Popoldne ob 16. bo filmla velesejno vlaganje na sejnici, varijetetne točke in pri tej priloki tudi lepa deklekti občinstvo sploh. Program filmanja se bo še nadaljeval naslednje dni, ko namerava družba »Svetlost« filmlati razstavo psov, konj, razne lepe dele mesta, nebotičnik, življenje po mestu itd. Za Ljubljano bo prvo zvratno filmanje pač redka novost in senzacija.

Prva predstava »Slehornika« na Kongresnem trgu bo v soboto 3. septembra ob pol 8. zvečer. Pri predstavi soleju celotni dramski ansambel z g. Levarjem v vlogi bogatine Slehornike, ves operni zbor in na koru uršulinske cerkve zbor Glasbene Matice in orkester dravške dižnije. Z montažo električne in telefonske napeljave, katero izvršuje mestna elektrarna in tvrdka Siemens, se je že pričelo. Predprodaja vstopnice se prične v četrtek 1. septembra v blagajni v opernem gledališču. Zumanje posnetnike pozarjamo, naj po možnosti rezervirajo sedeže vnaprej.

-lj Prodana nevesta se pojde v nedeljo 4. septembra ob pol 4. popoldne na igrišču za tivolskimi gradom. Sodelujejo izbrani solisti, pomnožen operni zbor in orkester pod vodstvom kapelnika Neffata in pomnožen baletni zbor z g. Golovinom na celu. Predprodaja za »Prodano nevesto« je načrtna v blagajni v opernem gledališču.

-lj Nameščenci - delegati v Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani. V soboto 3. septembra se vrši v posvetovalnici Delavske zbornice v Ljubljani ob 8. zvečer sestanek nameščenskih delegatov v Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani. Na sestanku bo poročal podpredsednik Pokojninskega zavoda g. E. Lovšin. Vsi delegati so vabjeni, da se tega sestanka gotovo udeležijo.

-lj Četrti plavalni tečaj za dečko in deklice od 8. do 14. leta priredi SK Ilirija v svojem kopalnici od 1. septembra dalje, vsak dan od 10. dopoldne. Vpisovanje tečaj je od sredje do sobote. SK Ilirija vabi tudi vse one plavače in plavačice do 18 leta, ki so nadarjeni za plavanje in imajo resno in trdno voljo za sistematičen trening, naj se prijavijo plavalni sekci, ki si noče tudi v bodoče priboriti in obdržati Petrinovič pokal. Za tečajnike in plavače znaša vstopnina 1 Din.

-lj Jadranaš! Jutri ob 20. se bo vršil v čitalnicu vazen članski sestanek, kjer bomo z Jadranočega stališča razmotrivali o nekaterih zadevah javnega življenja, ki globoko zadevajo nacionalno, socijalno in kulturno - politično prepranje Jadranašev. Pozivamo vse Jadranaše, ki so ob tem času v Ljubljani, da se sigurno udeležijo sestanka.

-lj Ravnateljstvo Akadem. kolegija v Ljubljani objavlja, da je răzpisán rok za vlaganje prošenja za sprejem v Akademski kolegiji do 15. septembra. Načelstvo bo predstavilo samo prošenje, ki bodo točno izpolnjeno in opremljeno z vsemi predpisanimi prilogami. Kdo želi dobiti formulir, naj posode frankirano kuverta z naslovom vratnici Akademikega kolegija, Ljubljana, Kolegova 22.

-lj Gojenke mestne ženske realne gimnazije se vrnejo s svojega letovanja v Martinščici drevi ob 20.11 na glavni kolodvor.

-lj Za slepce. Ob pričuli godu ge Rozi Krapčeve so darovali kavarniški uslužbeni namesto včetve 120 Din slepcem.

-lj Prometna negoda pred pošto. Ob 11. je pripeljal kmecko dekle z enovpremim vozom, zapravljenim, precej naglo na cestno krizišče pred glavno pošto. Tik ob stražniku se je pa znašel pod vozom starejši kmet, ki je hotel priti čez cesto. Ker je možak pač star, se ni mogel dovolj hitro izmekniti vozu. Levi prednji del voza je zadel obenj. Vrglo ga je k sreči v stran, da ni padel pod kolesa. Ker je pa bil sunek precej močan, je mož padel precej močno vznik in udaril z glavo ob cestni lik tak, da si je prebil teme. Vendar je pa ponosene takoj priskočili so mu tudi na pomoč dobrji ljudje, ki so ga odvedli k zdravniku. Stražnik je pa moral zapisati dekle, da se ni utegnil ukvarjati še z morežem. Nesrečna voznica je bila precej prestrašena. Doma je v Jezera pri Tomišljenu nekako preneha že, da bi lahko dovoli čvrsto nategovalo vajeti.

Pri boleznični črešodi, črevesja in prenavljajujoči prividevi »Ljubljana v jesenic« se dobe tudi pri Gremiju trgovcem v Celju.

-lj Knjižnica francoške krožke v Celju bo začela zoper poslovati v čredni 7. septembra v Narodnem domu v istem redaktorjev prej.

-lj Legitimacije za cestni vožnjo k razvijanju privede »

D. Decencio

38

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Tu pa tam je prekinil predstavo sva kašči; toda gledalci so menili, da je to v Gajšenčkov vlogi.

Milček je bil pa pajac in igral je vlogo pomočnika. Obenem je pa ščitil svojega prijatelja, mu šepetal odgovore tež prestrelju njenemu namenjene brice in zašnicice. Tako je šlo dan za dan.

Nekega večera, tik pred zaključkom predstave, je začel Claudinet dušiti lud kašči. Zakrilil je z rokami po zraku in kri mu je bruhišča iz ust. Ozahnil je v prijateљevu naroci.

Fant ima tak mehur, da priteče iz njega kri, če pritisne nam; — je menil nekdo med gledalci. In del občinstva mu je pritrjeval.

Drugi gledalci pa niso bili tako brezčutni; vpraševali so Slimaka, kaj je fantiču pripetilo.

— Nič hudega, — je odgovarjal lo-pov. — Hotel se je pošteno odkašljati, pa mu je zmanjkal saper.

Milček je odvedel Claudineta za žotor, ga položil na otep slame, pravljene za konja, in pokril s staro odejo.

— Tako... ti je tu bolje?... Ostatim morava tu, da končna marmica Zefyrina svoje delo... Ti je že kaj odleglo?

— Da, dragi, da, hvala ti... Toda ostani tu pri meni... Toplo mi je in nič več ne kašjam... Mnogo bolje mi je, ker vem, da bom kmalu umrl.

— Zakaj pa govorиш tako grdo?

— Ne, čutim dobro, dragi moji, peče me v prsih, težko diham; kri mi sili v glavo, dušim se... Kmalu bo konec vsega. Potem mi pa odleže in srečen bom.

— A jaz? Kaj me boš res pustil tu tako zapuščenega? Kdo me bo pa tolažil, če me bosta atek Slimak in mama Zefyrina tepla?

— Saj ne ostaneš tu.

— Kam pa naj grem?

— Tja, kjer si bil prej... Saj nis bil vedno pri njima. Prišel si nekega jutra...

— Bil sem pri dojilji... Oče Slimak mi je to povedal. Ko sem pa stal že na svojih nogah, sta me vzela domov. Kakor je pač navada...

— Misliš...

— Saj mi je pokazal moj krstni list in mi vse pojasmil. Ostaneva pri njima, morava ostati, dokler sva majhna. Ko pa zrasteva, jima pobegniva. Pa ne bova prorokovala ljudem, niti brusila, čeprav pravita, da to dobro nese.

— Jaz bom mizar, — je dejal Claudinet, pozabivši v svoji otroški brezskrbnosti na zle slutnje. — Rad bi bil te velik, da bi lahko postal mizar.

— Jaz bi bil pa zad vojak, — se je ogastil Milček.

— Vojak!

— Da. Saj vendar več, da sva se našta med vojaki, na manevrih... bili so na konjih s sabliami v rokah... Trobentati so trobil, poveljniki pa kričali: Naprej!

— Lepo je biti vojak, seveda, če je človek dovolj krepak in sposoben za vojaško službo. Toda, ko postaneš vojak, ne bova več skupaj, kakor sva si obljubila. Ti odideš, a jaz ostanem sam.

— To je res, — je pritrnil Milček, — toda kadar se ne bom borili, pridevedno k tebi, in...

— Čuja, fantiča, — se je začul na-enkrat Slimakov glas, — kdo mama Zefyrima konča svoje delo, ji povejta, da sem odšel v krčmo. Če jo srce po-žene za meno, naj le pride, bom že dal za pijačo.

— No, a če bi prišel v krčmo pri-jatelj, ali bi tudi da za pijačo? — je vprašal nekdo, stopiviš iz sence.

Slimak se je ozril in presenečeno pogledal prišleca.

— No, kaj ne spozaš stare korenine? — je vprašal prišlec.

— Saj nij mogoče!... to si ti... je vzkliknil Slimak prijetno presenečen.

— Da, starina... jaz sem... Panoufle!

— Jaz sem pa mislil, da si...

— V Cayenni? Tudi od tam človek lahko pride, kakor vidis.

— Torej ti si, Izidore! Tovariš iz Poissy! Glej ga no, fanta! Kakov sem vesel, da te zopet vidim!

Ganjiv je bil prizor, ko sta se stara-falota objela.

XIII.

TRETJI TOLOVAJ.

Tvrdka »Slimak, Zefyrima in dr.« je tako obogatela za novega člana. Slimak ga je rade volje sprejel in Zefyrima ni ugovorjala. Panoufle je dejal zakoncema:

— Ždi se mi, da mi ne kaže pokazati se takoj v Parizu, kjer sem še predobro znan. Rad bi poprej malo potoval po Franciji. Kaj če bi potovali skupaj? Imam ameriške dokumente in ne bojim se, da bi me prijeli. Za vajuto ne bo slabna kupčičja. Pomagal bom varna pri delu, saj sem v takih poslih izkušen.

In tako so ostali skupaj. Slimak in Panoufle sta bila itak že stara znanca. Seznamila sta se bila v delavnici kazničnice v Poissy.

Slimak je bil dobil dve leti, pa so mu polovico kazni zaradi legega vedenja odpustili. Panoufle je pa sedel že tretič.

Ko sta odsedela kazen, sta jo mahnila oba v Pariz, kjer sta se srečala baš, ko je snoval Slimak novo tolo-vajstvo, ki se pa ni obneslo. Stara žena je začela kričati, Panoufle jo je baje napadel z nožem, bil je arretiran in obsojen na dvajset let težke ječe.

Torej zato ste bili izgnani v Cayenne? — je vprašala Zefyrima ra-

dovedno, dočim je voz zapuščal Breis in dradal po cesti.

— Da, in celo protizakonito. Od 1. 1890 ni dovoljeno pošiljati v Cayenne Francoze, temveč samo Arabe in domačine iz kolonij, ker je podnebjje zelo nezdavo. Toda ugnati se ni-sem dal. Tam sem začel takoj razmišljati, kako bi jo popihal. Bežati je bilo treba skozi pragozd v Brazilijski druga poti ni bilo.

In zasnovam sem sijajen načrt. Pustite so imeli vojaki, ki so nas stražili, in treba jim jih je bilo vzeti. Sam tega seveda nisem mogel storiti. Zato sem organiziral splošen punt. In tako sem bil gospodar vseh kaznencev, ki so me brezpogojno ubogali. Določili smo noč in poleg teme je nam pomagala še silna nevihta. To vam je bil pokoj... pravljata bitka!

Toda namesto da bi posegel v bitko, sem jo takoj popihal s petimi tovariši in mimo častniške kolibe. Spotori smo naleteli na nekega Saint-Hyrieixa, ki je bil poslan v Cayenne, da bi pregledal kazničnico. Planili smo napad in ga ustrelili. Potem smo pa hiteli naprej.

— Vseh šest?

— Vseh šest! Mohamedan, star Turček, obsojen zaradi roparskega umora na dosmrtno ječo, zamorec, star krvolenoč in Izra, ki je ubjal otroke, star potepuh, ki mu je bil geted set let in so ga začili na petindvajset let, kajd iz Alžira, obsojen zaradi roparskega napada, ki je pa bil po njegovem zatrjevanju samo politična osveta, a peti je bil siromak mojega kova, star notar, ki jo je bil popihal z blagajno.

Bili smo dobro oboroženi, vsak je imel puško z bajonetom, en ali dva revolverja in naboje. To naj bi nam služilo za pridobivanje hrane, pregnančja se pa nismo bali.

Predno se je zdanilo, smo imeli že lepo število kilometrov poti za seboj. Slučajno sem se ozril na zamorca in nisem mogel zadržati smeha. Mezinec desne roke je bil vtaknil v who in brskal je po njem, obenem pa delal takte obraze, da bi bil človek počil od smeha.

— Kaj ti pa je, mrcina ti črna? — sem ga vprašal.

Odgovora ni bilo.

Velike bele oči so mu silile na čelo in se neverjetno hitro obračale. Pente na slame so mu tekle iz ust, iz počasnega nosa mu je pa kapljala rdečka tekočina. In neprestano je brskal z mezincem po usnju.

Kar je začel poskakovati in kričati, a vse njegovo telo se je zvijalo v najsmesnejših krčih. Slednjič je telebil na tla, iztegnil noge in obležal nepremično.

Gledal je nas in mmrjal v svojem žargonu:

— Dodo... dobrì zamorec... do-doo... do... do...

VEGOVSKEGA VAJENCA sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom tvrdka Petover L., Ivanjščici.

3304

V KMETSKEM MLINU iščem službo. Sem gospodarsko načrtovan. Plača in oskrba po dogovoru. — L. Hanzelj, Maribor-Krčevina 39. 3303

3303

PEKOVSKEGA POMOCNIKA Franca Maroho iščem kot poslovodijo pekarne. Kdor izve njegov naslov ali ga pošije k meni, dobri 100 Din nagrade. — Jos. Berlingen, pekarna Vurnberk pri Ptaju. 3301

3301

STARJEVŠO KUHARICO zanesljivo in dobro, z večletnimi sprtevili in dobrimi priporočili — išče za takoj grad Volčji potok, pošta Radomlje.

68/T

PRETISKAR za izdolbljanje pločevinasti izdelkov (Metaldrucker), ki se spozna pri izdelavi transportnih posod za mleko, naj se javi na naslov: Vjekoslav Hubalek, limarski mojster, Osijek 3, Njegoševa 7. 3305

3305

SLUŽBE PRETISKAR (Gospodska ulica) nazvan Park-hotel v Celju poleg znamenitega parka, v najlepšem delu mesta, z 10 sobami in 4 oralnimi sadovnjaki, ki se ga lahko uporabi za stavne parcele, prodaja pukovnik L. Lottspeich, Rimski Toplice. 3299

3299

NOVO ZIDANO HISO davka prosti, s sledenimi pritisknimi: tri sobe, kuhinja, klet, vodovod, električna razsvetjava, drvarnica in prikladni vrt za zelenjavno, naprodaj. Hisa je prizpravljena za upokojence ali obrutnika. Več se požive pri Anton Ceter, čevljarski, Brezice. 3280

3280

KUPIM SLADKEGA SENA včetnje vagonov kupi ali zamenja za vino Zemljič Jakob, narodni poslanec, Slatina-Radenci. 3300

3300

ROČNO BRIZGALNO dobro obranjeno namerava kupiti Prostovoljno gasilno društvo na Studencu, pošta Sevnica. Prodajalcu naj podligejo ponudbe cene na Gasilno društvo Studenc, pošta Sevnica. 3286

3286

Najvišji stolp na svetu

1709 čevljev višji od Eifflovega — Stroški bodo znašali 3 milijone dolarjev

Dosedal je bil najvišji stolp na svetu Eifflov v Parizu, zdaj pa preko Francuze Američani, ki hočejo zgraditi nujni stolp kot simbol svetovne razstave v Chicagu, ki bo prihodnje leto in ki naj pokaže, kaj vse je prispevali slovensko človeštvo zadnje stoletje. Američki stolp bo visok 2063 čevljev in stroški bodo znašali po površnem proračunu 3 milijone dolarjev. Stolp bo zgrajen južno od Roosevelt Roada nad železnišco Illinois Central. Denar hočejo zbrati Američani s prostovoljnimi prispevkami. Stolp naj bi postal trajen spomin na svetovno razstavo v Chicagu.